

Արհեստական լեռ :

ՎԱՍ փեթերսըն անունով հոլանդացի արձանագործ մը մօտերս արհեստական լեռ մը հնարեր է մարդու : Գաղղիայի Ճեմարանը աս նոր հնարքս քննելու համար՝ հինգ հոգի ընտրեր է ձեռնաստ, ու անոնց ապսպրեր է որ փորձեն . անոնք ալ փորձեր տեսեր են որ շատ յարմար է գործածելու : Ասոնցմէ մէկը, որ պատերազմի մէջ երկու լեռն ալ կորսնցուցած է եղեր, ան շինծու լեռով կրցեր է ջրով լեցուն գաւաթը բռնած՝ բերնին տանիլ ու ամենեւին առանց թափթրփելու բոլորն ալ խմել . գետնէն գնդասեղ մը վերցնել, լծուղ մը վերցնել ևն : Եւ աս լեռը ձեռքովը մէկտեղ՝ մէկ լիպրէէն աւելի չի գար : Հնարքը ամենապարզ է կ'ըսեն : Մարդուն մէջքը տեսակ մը գօտի կը կապեն . ան գօտիին շատ մը կաշիէ չուաններ կապուած են որ արհեստական լեռ մարդուն կտրուած լեռին հետ անոնց մով կը պլլեն ու աղէկ մը կը կապեն . ասանկով մարդը իր լեռին մնացած կտորը շարժելով ան շինծու լեռն ալ այնպիսի շարժումը մը կուտայ որ իբր լեռ իրաւցնէ իր բնական լեռն ըլլար : Ասկէ կ'իմացուի որ եթէ մէկուն լեռը ինչուան ուսը կտրուած ըլլայ, շինծու լեռը բանի չի գար . բայց այսպիսի գիպուած խիստ քիչ կը պատահի :

Նոր հարձու-թիւն եւ գիտք :

ԱՍ տարիներս զանազան առաջարկութիւններ որ եղան Եգիպտոսի գործունէայ կուսակալին՝ որ Միջերկրականը՝ այսինքն Ճերմակ ծովը Կարմիր ծովուն հետ միացնէ, ամենէն զարմանալին հետագայ հնարքն է : Պոմպայի երևելի ճարտարապետը, որ կ'ըսուի Քորնուելլիս Հարրիս, աս առաջարկութիւնս ըրեր է մօտերս Հնդկաստանի ընկերութեան նախագահին՝ ան երկու ծովերը իւրարու հետ կերպով մը միացնելու համար : Սիւէզի պարանոցին վրայ երկաթի ճամբայ մը շինուի կ'ըսէ, որ շատ գիւրու-թեամբ կրնայ յաջողիլ . որովհետեւ գետինը չիտակ ու բաւական պինտ է : Շատ մը շոգենաւեր ալ շինուին՝ ու լեռ հարիւրական տակառնոց, և աս շոգենաւերը Միջերկրական և կամ Կարմիր ծովուն եղերքը հասածնուն պէս՝ երկրթէ ճամբուն վրայ հանուին՝ ու դրուին խիստ ցած անիւներով կառքերու վրայ . ետքը շոգեշարժ մեքենայով հասարակ շոգեկառքերուն պէս քաշուին տարուին մէկ ծովէն մէկալը իջնան : Սիւէզին քովերը Միջերկրական ծովուն եղերքին մօտեւորը անկարելի է . և այնպիսի նաւահանգիստներ ու ծոցեր ալ չկան որ քիչ մը աւելի խորութիւն ունեցող նաւերը կարենան հոն ջուր գտնել . ուստի երկաթի ճամբուն ծայրը պէտք է ընել կ'ըսէ՝ Նեղոսին մէջ, Եգիպտոսի կամ Գազիւրէի մօտ, Նեղոս գետին բերանը, ու անդին Կարմիր ծովուն ծոցին մէջ կրնայ գրուիլ առ ի շեղ մակարդակ մը :

Դէպ ի ջրին մէջ դար վար, և այնչափ միայն հեռու՝ որ անոնց վրայէն շոգենաւերը գիւրին կերպով շուտ մը երկաթի ճամբուն վրայ ելեն . բայց ասոր տեղը կրնայ ըլլալ որ երկաթի ճամբուն կտորը երկրնցուի ջրին մէջ՝ յիստունին մէկ ոտնաչափ մը ծռելով, այնպէս որ ան ցած կառքերը ջրին մէջէն իրենց վրայ առնեն զշոգենաւերը : Ուրիշ մանր պարագաներն ու հաշիւները գնելէն ետեւ, ճարտարապետը կ'ըսէ թէ աս ճամբով՝ Սիւէզի պարանոցը որ 84 մղոն հեռու է Գազիւրէէն, մէջ ժամուան մէջ կրնայ անցնուիլ . իսկ ծախքը որ պիտի ըլլայ՝ թէ երկաթի ճամբուն, թէ առ ի շեղ մակարդակին, թէ շոգենաւերուն և թէ շոգեկառքերուն համար, մէկ միլիոն լիրէ սթերլինէն աւելի չըլլար կ'ըսէ, որ կ'ընէ 25 միլիոն ֆրանք կամ հարիւր քսանը հինգ միլիոն դոլարու . անկէ զատ՝ աս գործողութիւնը երկու տարուան մէջ կրնայ լինիլ կ'ըսէ . որ ընդ հակառակն՝ թէ որ ջրանցք մը փորել տրուի, ծախքը շատ աւելի պիտի ըլլայ, ժամանակն ալ տասը տարիէն աւելի կ'երթայ : Տարակոյս չկայ որ եթէ աս հնարքը յաջողի, Եգիպտոսի ու Ասիայի վաճառականութիւնը խիստ շատ կը ծաղկի, ու Եգիպտոսի կուսակալութեանն ալ մեծ օգուտ կ'ըլլայ : Աս գիւրութիւնս ալ կայ որ Եթովպիայի մօտ տեղուանքը հանքային ածուխի հանքեր ալ կան, ուսկից Սիւէզ բերելը շատ աւելի ու գիւրին է : Աս ալ գիտելու բան մըն է որ ցած կառքերը օրոցքի ձևով պիտի ըլլան . շոգենաւերուն անիւներն ալ այնպէս կրնան շինուիլ՝ որ իրենց մէջի շոգեշարժ մեքենայովը պտտին նաեւ ցամաքին վրայ :

Անգղիացոց հարստութիւնը :

ԱՆԴՐԵՎԻՍ Երեսը ամենէն հարուստ մարդիկ Անգղիայի մէջ կը գտնուին կ'ըսեն . թէպէտ և զարմանալին աս է որ ամենէն խղճատ ու խելաւ մարդիկ ալ նոյնպէս Անգղիայի մէջ աւելի շատ են՝ քան թէ ուրիշ տեղուանք : Աս բանիս ինչ պատճառներ որ կուտան քաղաքական տնտեսութեան հմուտ եղող մարդիկ՝ օրագրիս մէջ ըստ տեղւոյն կը գրուին . հիմա հոս հաւատարիմ օրագրէ մը առնելով դնենք թէ Անգղիայի մէջ առաջին կարգի հարուստներուն տարեկան եկամուտը որչափ է : Նորթուսթրալիանտի դքսին տարեկան եկամուտն է 3 միլիոն՝ 600 հազար ֆրանք . Տեւոնշիրի դքսինը 2,880,000 . Ռուլթլանտի դքսինը 2,520,000 . Պէտֆորտի դքսինը 2,300,000 . Պըքինկէմի մարգրէնը 2,256,000 . Նորթուսթրալիանտի դքսինը 2,112,000 . Սթրաֆֆորթ մարգրէնը 1,800,000 . Ֆիլդ-Ուիլկինսն կոմսինը 1,680,000 . Պրիւսթլի կոմսինը 1,580,000 և այլն :